

Lásce se ale Žofie nevyhla. Jistě jí dělalo dobře, že vytřela zrak natěšeným svobodným dámám a přijala pozvání na dostaveníčko. Pak na další a za čas přišla na řadu řeč o svatbě. Emanuel byl čestný muž a své úmysly nikterak neskrýval. Potřeboval hodnou a vzdělanou ženu, která bude dobrou náhradní matkou jeho dětem. Zanedlouho, hned jak to bylo po smrti jeho první ženy společensky únosné, požádal Žofii o ruku.

„Chci, abys mi něco slíbila,“ řekl jí Emanuel po večeři v nejnoblesnější mukačevské restauraci. Vzala si šaty s mašlí pod krkem, nejlepší, jaké si dokázala z učitelského platu obstarat, a v podpatcích na jehlách si srovnávala s Emanuelem úroveň. Jako budoucí paní ředitelová přece musela k něčemu vypadat.

„Jistě drahý, co to má být?“ podívala se na budoucího muže s rozpakami a decentně upila ze skleničky bílého vína. Ještě pořád nemohla uvěřit, že se za týden stane váženou paní Havránkovou.

„Že nebudeš chtít děti. Nikdy. Miluška s Mirkem si prošli peklem, když zemřela jejich matka, a teď jim ještě přivedu macechu. Víc už by toho nezvládli.“

Žofii se zalily oči slzami zrady a nevěděla, co na takovou nehoráznost odpovědět. Radost z nadcházející svatby a příslibu pohodlného života s důstojným Emanuelem byla pryč v okamžiku, kdy dokončil větu. Podívala se na něj přes stůl vlhkýma hnědýma očima, a než promluvila, jedním dlouhým douškem dopila skleničku.

„To aby sis tedy vzal někoho jiného. Na to já nikdy nepřistoupím. Nikdy, slyšíš?“ Sebrala ze stolu rukavičky, přehodila šál přes ramena a vyběhla do tmavé ulice dveřmi, které před ní zřízenec v livreji pohotově otevřel. Teprve pak se zoufale a lítostivě rozplakala.

Žofii táhlo na třicet a šance najít dobrou partii a počít dítě byla v době konce třicátých let, navíc na Podkarpatské Rusi, každým dnem mizivější. Emanuel ji právě připravil o poslední naději na plnohodnotný život.

Netrvalo ani měsíc, než si Emanuel uvědomil, že mu zarputilost malé tvrdohlavé Žofie s mikádem v černém přelivu a tenisem vysoustruženým tělem chybí, a slíbil jí jedno dítě. Ale jenom jedno.

Mukačevo opouštěli už jako manželé spěšně vlakem s neskladným černým nábytkem, Mirkem a Miluškou na začátku války a jen tak tak stihli bezpečně ujet z nepřehledného boje o československé hranice zpátky do mužovy rodné Příbrami. Emanuel Havránek byl jmenován účetním ředitelem uranových dolů a Žofie se starala o dvě děti, zahradníka, kuchařku, židovskou služebnou a obrovskou dogu jménem Dvořák. Každý den přesně v pět na prahu secesní vily vítala svého muže, kterého přivezl osobní řidič z kanceláře.

V roce 1942 se čtyřiačtyřicetiletému Emanuelovi a třiatřicetileté Žofii narodila Evička. Ve válečné době byla do domu požehnáním, a přestože si občas pro Emanuela přišlo v noci gestapo a z vily si Němci na čas udělali základnu, všichni válku přežili ve zdraví, včetně židovské služebné a Dvořáka.

Malá blondatá Evička si hrávala s německým důstojníkem na schodišti schovávanou a měla ho raději než ruské vojáky, kteří Němce ve vile vystřídali. Nejráději ze všech ale měla svého tatínka, který ji vyhazoval ke stropu, posazoval si ji na klín a vyprávěl jí pohádky. Maminka Žofie se těchto radovánek neúčastnila a hleděla si výchovy dvou starších dětí a chodu domácnosti. Tolik se bála, aby nikoho nenapadlo, že jí je vlastní dítě milejší než ty vyvdané.

„Janku, co ta tvoja šalena žena robi, taka haňba na calu dzedzinu.“ Tchyně Zuzana hlasitě lamentovala, zlostně si utahovala šátek kolem hlavy a táhla Jana z kuchyně, kde právě obíral zbytky masa z lahodného holoubátka, do zahrady za domem.

„Mamo, co take strašne zrobila? Nechaj me něch še najim.“

„Nehutor a podz še kuknuc.“